

Rode: Da dette Lovforslag forlod Folketinget, var det utvivlsomt et Ønske hos dette høje Ting, at man ved den Behandlingsmaade, det var undergaaet her i Tinget, som ikke havde ført alle Forhandlinger til deres sidste Grænse, skulde naa til en direkte Forhandling mellem begge Rigsdagens Ting, idet man mente, at man paa denne Maade vilde kunne naa baade til en Ordning og til en Ordning, hvori alle Partier deltog. Dette Ønske fra Folketingets Side mødtes imidlertid i Landstinget af et Ønske om der at gøre et Forsøg paa at tilvejebringe en Ordning. Dette Ønske fra Landstingets Side blev ikke mindst stærkt udtrykt af det konservative Folkepartis Fører i Landstinget, det Parti, som endte Forhandlingerne med at vende tilbage til Tanken om et Fællesudvalg. Meget hyppigt har det konservative Folkepartis politiske Historie indeholdt Ordet: For sent.

Resultatet af den Fremgangsmaade, Landstinget valgte, er blevet en Ordning, men altsaa ikke en Ordning, hvori alle fire politiske Partier deltager. Jeg tror, at man fra alle Sider beklager, at Ordningen ikke har faaet den Styrke, som den vilde have haft, hvis den var baaret frem med hele Rigsdagens Tilslutning. Hvorvidt det overhovedet var muligt at naa til en Ordning, hvori alle Partier havde deltaget, er usikkert, og ikke mindst maatte det blive usikkert, naar man ser den Holdning, det konservative Parti har indtaget i denne Forhandling.

Der er da intet andet at gøre end nu at se paa det Resultat, som foreligger, anbefalet os til Vedtagelse her i Dag. Det store Resultat, som er naaet, er dette, at der med det overvejende Flertal i begge Rigsdagens Ting kræves en bestemt Valutapolitik i de kommende to Aar. Denne Valutapolitik maa føres af Nationalbanken og Staten i Forening; saaledes som Nationalbankens Stilling er her i Landet, vil den alene ikke kunne gøre det, begge Parter maa være fælles om den. Denne Valutapolitik udtrykkes i Lovforslagets Bestemmelser, som forudsætter en Overenskomst med Nationalbanken. Overenskomsten er nødvendig, saaledes som den foreligger, af een Grund, fordi den træffer Beslutninger vedrørende Nationalbankens Overskud, men i øvrigt var en Fastlæggelse af Landets Valutapolitik ikke nødvendigvis afhængig af Nationalbanken.

Jeg gør opmærksom paa, at L. aar Fastlæggelsen af Landets Valutapolitik er knyttet til den Form, her er anvendt, nemlig til en Guldvekselsod, som det kaldes, til Fastholdelsen af en bestemt Dollarkurs og ikke til en bestemt Guldindløselighed, fast eller

stigende, er Valget af Guldvekselsoden sket efter Nationalbankens Ønske. Det er Nationalbanken, som under Forhandlingerne i Valutaraadet udtrykkelig har hævdet, at den Form kunde den gennemføre, idet den indtrængende fraraadede den anden. Jeg siger dette, fordi der nu pludselig i Nationalbankens mærkelig svingende Kurs gennem disse Aar synes at dukke op en Paastand om, at Guldindløselighed maatte være at foretrække for Guldvekselsoden.

Moratoriets Forlængelse er betinget af, at Overenskomsten vedtages. Dette, som er kritiseret af det ærede Medlem Hr. Lange, er ganske simpelt en Følge af Nationalbankens Holdning, idet det er blevet klart for alle, at Nationalbanken overhovedet ikke vilde gaa ind paa en Overenskomst i Overensstemmelse med Rigsdagens Ønske, i alt Fald ikke før dette Ønske forelaa udtrykt som en Villie. Det er det, der sker i Dag, at Rigsdagens tidligere udtalte Ønske kommer til at foreligge som en Villiesbeslutning.

Heroverfor tror jeg, at man maa udtale Ønsket og Forventningen om, at Nationalbanken vil forstaa sin Stilling. Det ærede Medlem Hr. Lange har udtalt, at han mente, det trak op til en Kamp mellem Nationalbanken og Lovgivningsmagten, Regeringen og Rigsdagens store Flertal, men det forekommer mig aldeles utænkeligt, at Nationalbanken skulde ville træde ind i en saadan Kamp. Dens Stilling er aldeles ikke saadan, at den er i Stand til at modsætte sig Rigsdagens Villie. Jeg gør opmærksom paa, at Nationalbankens Ledelse i ingen Henseende i disse Aar har været Genstand for udelte Beundring. Der har været Kritik af forskellig Art med Hensyn til den Politik, den har ført, og som for Øjeblikket er resulteret i, at den danske Krone staar i 65 Ø. Men jeg tror at burde tilføje, at denne Kritik over Nationalbankens Ledelse intet Sted er kommet stærkere til Udtryk end i Dag i det andet høje Ting fra det konservative Partis andet Medlem i Valutaudvalget, Børskommissær Schovelin. Ingen Sinde er Kritikken over Nationalbankens Holdning og Ledelse kommet stærkere til Orde end netop i Dag, og jeg tillader mig at mene, at naar Kritikken overfor denne Ledelse i Dag fra det Partis Side, som med den Begrundelse, vi nu har hørt, ikke mener at kunne tiltræde denne Ordning, er kommet offentligt frem, er det ikke Tidspunktet for Nationalbanken til at træde frem som den, der vil tage en Kamp op med Samfundsmagten her i Landet.

Nationalbanken har en Pligt til at